GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajatóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tace'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 70. Brasiovu 21|9 Septembre 1876.

Brasiovu 8/20 Septembre 1876.

Cetimu in diariele de Budapest'a, ca camer'a ungurésca se va intruni in 28 Septembre a. c. si indata va si incepe desbaterile meritorie. Intre primele agende ale camerei se amintescu, pre lenga budgetulu anului venitoriu, si proiectele relative la nou'a impacatiune dualistica, care caus'a sta inca neresolvita si promite a da inca multu de lucru domniloru dualisti, cu tóte ca foile maghiare afirma pe intrecute, cumca intre Vien'a si Pest'a n'ar mai esiste nice o differintia in acést'a causa. Ce a fostu dificilu, s'ar fi complanatu, fratiesce, numai o mica divergintia de pareri ar mai esiste cu privire la detor'ia de 80 millióne florini a bancei nationale. Chiaru si in privinti'a proiectului despre infiintiarea bancei nationale maghiare ar domni deplina intielegere intre domnii de dincóce si de dincolo de Lait'a. Cu tóte aceste inse foile maghiare, vrendu nevrendu trebue se recunósca, ca ministrii maghiari Tisza, Széll, Wenkheim si póte si Trefort voru caletori la Vien'a inca mai ainainte de deschiderea camerei, pentru cá acolo se mai tiena unele conferintie in caus'a impacatiunei dualistice. Afara de acést'a mai admittu inca domnii maghiari, ca cestiunea quotei si a erogatiuniloru comune inca nu este lamurita, ci va trebui s'o lamurésca o commissiune reguicolare.

Atatu acestu cantecu si descantecu alu foiloru maghiare, catu mai vertosu agitatiunea, ce s'a inscenatu si se sustiene contra impacatiunei dualistice, ne indreptatiesce a afirmá, ca atatu ungurii, catu si nemtii voru avé inca de a asudá pana ce se voru capacitá reciprocu, éra noi cá spectatori vomu avé inca de a inregistrá multe incriminatiuni, amenintiari si chiaru insulte din partea unguriloru asupra nemtiloru si vice versa. Cu tóte aceste inse fratii dualisti se voru impacá in fine, inse si de astadata mai multu de sila decatu de voia buna. In 1867 s'a facutu impacatiunea dualistica in urm'a catastrofei dela Königgrätz, astadi se va reinnoi din caus'a resbelului orientalu si a temerei, cá nu cumva acelu resbelu se produca o complicatiune europeana generala, care se afle monarchi'a austriaca sfasiata si neconsolidata in intrulu seu. Inse acésta impacatiune intre unguri si nemti nu se póte estinde si asupra celorlalte popóre din cadrulu monarchiei austriace si pentru aceea nice nu se póte admitte, ca monarchi'a austriaca ar fi consolidata si n'ar fi sfasiata in intrulu seu, pana candu tóte popórele din sinulu seu nu voru fi multiamite si impacate. Nu credemu deci se esageramu candu enunciamu, ca totu ce edifica dualismulu ungurescu-nemtiescu, edifica pe nesipu. Unu sistemu de guvernare, care s'a nascutu din pulverea unei catastrofe si care se considera numai cá unu reu necessariu in faci'a evenimenteloru esterne, acelu sistemu nu póte avé lunga viétia. O viétia indelungata póte se aiba unu sistemu de guvernare numai atunci, candu elu nu se sustiene prin potere si fortia, ci este basatu pe principiele dreptatii si ale adeverului eternu si se radiema pe multiumirea generale, ce o produce dela unu coltiu alu tierei pana la celalaltu.

— Respunsurile, ce Maiestatea S'a le-a datu clerului romanu de ambe confessiunile, precum si clerului sasescu in Sibiiu, a datu foiloru maghiare din capitala o noua materia, de a calari asupra romaniloru si sasiloru din Transilvani'a, cá asupra unoru elemente periculóse pentru statu, si totuodata de a inaltiá patriotismulu si virtutea elementului maghiaru.

„Regele, — dice „Ellenőr“ — n'a vorbitu numai catra Transilvani'a, ci si-a si datu parerea asupra Transilvaniei. Elu esaminà, judecà si admonià seriosu si strictu. — Veni Clusiulu si Muresiu-Osiorheiulu si-si depusera omagiele la petiórele tronului; si tronulu i-a primitu cu iubire, cá unu tata iubitu pre fiii sei cei buni, sciindu ca aici n'are nimicu de admoniatu . . . Veni apoi clerulu romano-catholicu si regele avù o mare placere de a intoná, ca acestu cleru a fostu totu-deun'a unu sprijinu poternicu alu tronului si alu patriei . . . Urmara apoi beseric'a romana gr. cath. si cea gr. or. si beseric'a evangelica sasésca: si Maiestatea S'a desi a primitu cu incredere omagiele loru, totusi prin cuvinte parintesci de admonitiune le fece atente asupra virtutiloru patriotice, pentru cari pot capetá in schimbu grati'a si favorulu regescu. C r e d i n t i a c a t r a p a t r i a s i r e s p e c t u d e l e g e. Aceste doue detorintie le-a pusu regele la anim'a acelor'a, cari au chiamarea, de a conduce sentiemintele cetatieniloru nemaghiari . . . Dati lui Dumnedieu ce este a lui Dumnedieu, dér dati si patriei ce este a patriei. Recunósceti supremele interesse de statu ale stapanitoriloru, alu caroru veghiatoriu supremu este coron'a. Fiti fideli tierei, care sustiene tronulu si respectati legea, sanctionata de rege.“

„Totu asemenea a admoniatu regele si pre representantii noueloru comitate Brasiovu si Sibiiu dicundu: Voiescu cá Ungari'a se devina unu statu maghiaru, unu statu unitu si plinu de viétia, inse nu unu cadavru impartitu in provincie si unghiuri.“

La aceste halucinatiuni ale numitului diariu ungurescu amu poté cu istori'a in mana se observamu, ca atatu clerulu, catu si preste totu poporulu romanu, in tóte tempurile si cu tóte ocasiunile au aretatu mai mare patriotismu, mai multa alipire catra tronu si Domnitoriu si mai mare respectu de lege decatu domnii maghiari, cari vreau astadi a aretá pe romani de rei patrioti si de calcatori de lege. Acést'a inse n'o facemu, pentru ca nu vremu se reimprospetamu ranele trecutului si nice nu amu dori se conturbamu pre fratii maghiari in imaginatiunea si sinamagirea loru. Un'a inse n'o potemu retacé si acést'a o póte sci tóta lumea, ca in staturile constitutionale ministeriulu responsabilu este acel'a, care pune in gur'a Domnitoriului asemeni respunsuri; prin urmare dlu Wenkheim a potutu se formuleze astfeliu respunsulu Domnitoriului facia de clerulu romanu, incatu se dè diariului „Ellenőr“ ocasiune de a sustiené si afirmá, ca romanii nu sunt demni de alta, decatu de furci si de guilotina séu róta, éra pe ungurii dela Clusiu si Muresiu-Osiorheiu se-i inaltie pana la ceriuri.

Fórte nimeritu observa dér diariulu „Tageblatt“ din Sibiiu candu dice, ca acele respunsuri ale Domnitoriului, cá parere a ministeriului responsabilu, care nu sta cá si persón'a monarchului mai pre susu de ori-ce discussiune, sunt espuse de a suferi pre basea legii si a istoriei cea mai libera esaminare si apreciare. Atunci se va aretá, déca a fostu prudentu, consultu si dreptu a pune clerulu unei beserice neconditionatu de sprigniitoriu deosebitu alu tronului si alu statului si astfeliu a fortiá asiá dicundu pe omulu cugetatoriu, cá in faci'a acestei assertiuni se reflecteze la sangerósele lupte de partite contra dinastiei, adeca la acele lupte, de cari istori'a ungurésca este asiá de plina; atunci se va vedé, déca a fostu prudentu, consultu si dreptu a vorbi astfeliu catra poporulu romanu, a carui credintia catra prea inalt'a casa domnitória s'a pastratu din vechime nemaculata si fora cea mai mica dubietate, -si catra clerulu evangelicu, care, precum probéza istori'a, nice odata n'a perdutu din vedere cuventulu scripturei: „Incatu este cu potintia, traiti in pace cu toti ómenii.“

De pre campulu de lupta n'avemu alta de constatatu, decatu ca de unu tempu incóce ambele parti se ocupa cu concentrarea si organisarea poteriloru armate disponibile; ambele parti evita de a mai suscepe vr'o lupta mare, ci se pregatescu de o espeditiune de iérna, deórace pe basea conditiuniloru puse de Turci'a nice vorba nu póte fi de inchiarea pacii. Guvernulu turcescu a respinsu mai antaiu propunerea referitória la armistitiu motivandu-o cu impregiurarea, ca Russi'a concentréza in fug'a mare trupele sale la confiniele asiatice, éra pe de alta parte, comitetele din Russi'a tramitu in Serbi'a pe fia-care di multime de officieri, subofficieri si soldati concediati din armat'a rusésca. — Pre de alta parte domnii din Constantinopole dechiara, ca primescu mediatiunea poteriloru europene relativa la inchiarea pacei pe basea unoru conditiuni esagerate, pre cari chiaru si amicii turciloru le dechiara de neacceptabile. Turcii punu astadi mai aspre conditiuni serbiloru, de cum a pusu Napoleonu celu mare prussiloru in urm'a stralucitei invingeri dela Ien'a. Inse guvernulu turcescu uita, ca armatele sale n'a reportatu nice o victoria stralucita asupra serbiloru, ci din contra chiaru si acum se vedu necessitati a se retrage chiaru si din acele puncte, pentru a caroru ocupare s'a versatu multu sange turcescu. Unulu dintre aceste puncte este Zaiciarulu, de unde turcii s'au retrasu cu totulu.

Prin acésta procedere turcii voru provocá tocmai aceea ce voiescu se evite, adeca amesteculu rusescu, cu tóte ca dlu Andrássy n'a desperatu inca in realisarea opului de pace, inse asecurarile dlui Andrássy nu mai afla crediementu, deórece scimu, ca ainainte de erumperea resbelului dsa asecurá pe tóta lumea de pace, inse curendu dupa aceea a trebuitu tóta lumea se se convinga, ca dlu Andrássy n'a vorbitu adeverulu.

— Citimu in „Memorial Diplomatique“:

„D. C. A. Rosetti, presiedintele camerei deputatiloru din Romani'a, a sositu la Parisu, insarcinatu de guvernulu seu cu o misiune estraordinara pe lenga d. duce Decazes.

D. Rosetti e unulu din capii cei mai poporali ai partitei liberale romane; a fostu de mai multe ori ministru, e fundatorele si a remasu directorele „Romanului“, celu mai importante din diariele romane, care se publica la Bucuresci de dóue-dieci ani si care a avutu totu-deauna o influintia considerabile asupra opiniunii publice.

Eminintele nostru confrate, care vorbesce si scrie limb'a francesa cá si pe cea romana si care

locuesce in Franci'a o parte din anu, e sicuru ca va gasí la noi primirea cea mai simpatica".

„Le Siècle" si „le Temps" anuncia asemenea sosirea dlui Rosetti cu termeni totu atatu de magulitori pentru d-s'a personale, catu si pentru Romani'a si „Romanulu". „R."

Bucuresci, 4/16 Septembre. Ati vediutu cumu corespondentii jidovi austro-unguresci incuibati aici si platiti bine se dau cu capulu de parete in „N. fr. Presse" si in „P. Lloyd" din caus'a memorialeloru esite din pén'a cea maiéstra a fostului ministru de externe dn. Mich. Cogalnicénu. Sciti inse pentru-ce s'au infuriatu acei jidovi si comandantii loru dela Vien'a si B.-Pest'a? Cumu nu, candu causele suntu pe facia, ca-ci 1, acelea memoriale cuprindu curatulu adeveru; 2, ca unele puncte din propriulu memorialu involva Casum belli, pentru care altu statu mare ar' fi apucatu de multu armele, déca Turci'a nu ar' fi voitu a cede la pretensiuni drepte cá acelea; 3, ca ele suntu unu argumentu mai multu spre a constata in ochii lumei tiraniile turcesci; 4, ca suntu apa la mór'a Russiei; 5, ca ingreuna scopulu unei pacificatiuni putrede, fariseesci, minciunóse; 6, ca dau testimoniu de curagiu romanescu; 7, ca insufla temerea, cá nu cumva gubernulu romanescu se ésa la celu mai de aprópe congressu si cu regularea fruntarieloru romanesci spre Transilvani'a, pe unde cá de 120 ani incóce s'au calcatu de nenumerate-ori, fora cá incercarile de ale regula se fia avutu vreunu effectu. Tocma pentru acésta inse poltroneri'a unoru diarie de aici este unu adeveratu scandalu rusînatoriu, candu ele tienu, ca Cogalniceanu ar' fi precipitatu cestiunea si o ar' fi compromisu. Precipitatu? Adeca certele cu turcii curgu mereu inca din dilele lui Alexandru Ioanu I. si ei adaugu insulte la insulte. Pana candu acestea frici si acelea obraznicii? Tactulu diplomaticu si prudenti'a barbatului de statu -si are si ea marginile sale. Cei fricosi se consóla cu impregiurarea, ca dóra ministrulu actuale alu affaceriloru externe ar' fi retrasu acelea memoriale. Eu nu credu acésta; nu se póte; noi cunóscemu pe dn. Ionescu; credemu numai ca dsa face deocamdata pe Fabius Cunctator. De aceea eu suntu de parere, cá se dati si DV. locu la acelea memoriale asia precum se vedu traduse din francesce. Acele memoriale cuprindu simburele unei complicatiuni fórte serióse; de aceea trebue se le cunóscemu si se le studiamu cu totii, pana mai este timpu *).

Se nu prea credemu in pace. Se fimu cu tóta attentiunea, ca-ci diariele cele mai de frunte din Franci'a cumu „J. des Debats," „Le Gaulois", „Revue britannique" s. a. au inceputu a tractá si cestiunea romanésca si pe cea maghiara in modulu celu mai seriosu. Cestiunea orientala nu se póte deslega fora romani. Incordatiunea intre Austro-Ungari'a si Russi'a cresce pe fia-care di. Cele dóue victorii ale turciloru suntu fórte illusorie si semena cu a lui Pyrhus. Inca una cá acelea, si armat'a turcésca va ajunge si mai reu decatu ajunsese cea austriaca batuta la Sadova si Koniggrätz in an. 1866. — Poporulu Angliei a reparatu onórea nationale prin minunatele sale Meetinguri conduse de cei mai de frunte barbati de statu ai partitei liberale Whig, a recunoscutu si confirmatu principiulu nationalitatiei, a datu satisfactiune nu atatu bulgariloru, catu mai virtosu omenimei intregi in contra selbataciei turciloru taiati impregiuru si a celoru botezati. Déra poporulu Italiei! Acesta in meetingurile sale memorabili reprobandu aspru cochetari'a scaunului pontificale cu turcii si trecundu preste differentiale confessionali sustienute de calugari, proclamà asemenea principiulu nationalitatiei pentru slavii meridionali si romani, protestà cu tóta energi'a in contra crudimiloru barbare si infruntà aspru pe toti cati nu se rusînédia a escusa pe turci si a mintí neincetatu in faci'a lumei intregi. Adeca poporulu italianu se aratà demnu de alu seu trecutu, de classicitatea patriei sale.

*) Le vomu publicá in numerii viitori. Red.

Muscalii trecu si acuma neincetatu, pe aici si pe Dunare. Unu proprietariu dela Turnulu-Severinului -mi spune, ca dupace ajungu russii in acelu orasiu, astépta unii dupa altii cate 1 di, apoi trecu totu a dóu'a di dintr'odata cate 2—3 sute de insi. Unii mai teneri au inceputu se faca escesse dupace dau de vinuri bune romanesci.

Dev'a in **4** si **5** Septembre 1876 st. n.

(Continuare si fine.)

Totu la 4 Septembre d. a. representantii romani érasi tienura conferintia preliminaria, unde se desbatura agendele pe siedinti'a urmatória.

Alt'a di, la 5 Septembre ér' ne intruniramu in numeru considerabilu. Dupa deschiderea siedintiei se cetí protocolulu siedintiei trecute, atatu in limb'a maghiara, catu si in cea romana si — dupa cate va modificari si delaturarea propunerii lui B. Lukács, cá se se lase afara obiectiunile facute prin romani si sasi pentru limb'a romana si relativu la propunerea dlui Hodosiu, — s'a verificatu.

Presiedintele apoi érasi rupse sigilele de pe trei rescripte ministeriali, cari dispuneau: despre alegerea unoru comissiuni, anume pentru primirea baniloru si a archiveloru, pentru statorirea confinieloru noului municipiu, facerea a mai multe conspecte, despre officiantii municipali, despre sedri'a orfanala din partile adnexe si altele. Cetindu-se rescriptele romanii si sasii cerura esplicarea loru si in limb'a romana, ceea inse s'a restrinsu numai la atat'a, ca presiedintele a predatu rescriptele dlui Simionasiu, cá déca cineva va avé voia ale cunósce, se aiba dreptulu a se uitá la ele, — si cu aceste presiedintele suspindiendu siedinti'a pe 15 minute, a provocatu pre cati-va din representantii mai destinsi, invitandu-i la o conferintia la sene.

Redeschidiendu-se siedinti'a luà cuventulu advocatulu din Dev'a L. Toth, propunendu, cá se se recerce guvernulu maghiaru, cu acea resoluta remonstrare, ca pre venitoriu se fia mai constitutiunalu si se nu se mai adressedie municipiului cu rescripte sigilate, ce sémena mai multu a ucasuri, decatu a procedura constitutiunala. Acést'a propunere sprigina si de romani prin dlu S. Borlea si ceialalti, se intielege, a cadiutu. Romanii si sasii de nou cereau esplicarea rescripteloru si in limb'a romana, dér' tóte argumentatiunile fura fara successu. Trecuramu apoi la alegerea comissiuniloru. Venindu vorb'a despre comissiunea, carea se statorésca officialii, se nascù din nou o desbatere, ca óre se se dè séu nu, instructiune comissiunei alegende. Intrebarea acést'a este cu atatu mai interessanta, cu catu ca e vorb'a, ca cum are se se interpreteze legea relativu la officiantii diferiteloru parti adnexe?

Dupa lege adeca officiantii noului municipiu au se remana cei alesi mai de multu, — si asiá ar' fi se remana cei din Zarandu. Ei, dér' domnii maghiari sustienu, ca alegerile constitutionali se computa numai dela 1870, — fiindu-ca diceau ei, alegerile de mai 'nainte au fostu in provisoriu, si fiindu-ca alegorile in Zarandu s'au facutu cu cateva dile mai tardiu decatu in Uniadór'a de mai inainte, au se remana cei din Uniadór'a in fotele. Cu acést'a ocasiune déra éra urmà o desbatere seriósa din partea romaniloru, dér' fara resultatu, ca-ci maioritatea decise dupa placu, ca adica se se dè instructiune comissiunei. — Dlu S. Borlea a escelatu si asta-data impreuna cu ceilalti consoci de principiu, inse precum vediuramu totu inzedaru. Erá interessantu, cum unii dni maghiari se intrecea in sofisme si frase góle.

Este deci lesne de ghicitu, ca maioritatea de acù inainte a decisu ce a vrutu. Presiedintele a mai enunciatu, ca urmatóri'a congregatiune o va conchiamá pe 27 Septembre 1876 st. n. pe candu déra comissiunile au a-si gatí insarcinarile, promitiendu, ca se va nisuí, cá se fia invitati toti membrii congregatiunei, prin ce se va repará negrigirea ce dóra a fostu cu ast'a ocasiune.

Inainte de inchieiare cerù cuventu dlu Dr. Tincu, si dupa o vorbire frumósa si motivata insinuà o propunere, ce contiene cam aceste: considerandu, ca maioritatea municipiului Uniadórei este romana; considerandu, ca atata in Ungari'a, catu si in Transilvani'a nu s'a denumitu neci unu prefectu romanu, ci din contra officialii dela functiunile mai inalte, s'au delaturatu; considerandu, ca in sensulu § 27 alu legii de nationalitate, au se se denumésca dupa proportiunea locuitoriloru de diverse nationalitati, functionari si din alte natiunalitati, prin urmare si dintre romani, se se recerce guvernulu maghiaru, cum de in acestu municipiu atatu de romanescu nu a denumitu unu prefectu romanu s. c. l.

La audiulu acestor'a domnii maghiari abiá -si potura retiené furi'a, cu tóte aceste, acést'a propunere s'a predatu v.-prefectului, — care sub totu decursulu congregatiunei nu si-a cascatu gur'a — cá se o puna la ordinea dilei, in congregatiunea venitória.

Dupa aceste prefectulu inchise siedinti'a multiumindu representantiloru pentru bun'a intielegere. — Asia a decursu constituirea noului municipiu Uniadór'a. Mai amu se adaugu, ca multi din representantii municipialoru nu au primitu literele convocatórie, si ca in sal'a adunarii abiá erau cateva scaune, si asiá partea cea mai mare a trebuitu se stè sub totu decursulu congregatiunei in petióre. Speramu, ca pe venitoriu se voru face dispositiunile necessarie. Representantii romani preste totu au avutu o portare esemplaria, ér' vorbitorii romani au insuflatu respectu domniloru, cari totudeun'a se uitau si vorbeau cu óresi-care despretiu despre romani. Din contra cativa nemesiuti au uitatu cu totulu unde se aflau. Dnii maghiari avura norocu prin doi renegati Lukács arménulu si Dominicu Iordanu, — care la tóte alegerile de deputati se bate in peptu, jurandu ca e romanu, si a fostu la adunarea de la Blasiu in 1848 — ca-ci acesti'a doi i scósera in catu-va din perplesitate, ca-ci numai acestia doi vorbira de ceva dai dómne. — Scandalosu inse s'a portatu unu scribleru, Leopoldu Lázár, care, catu a tienutu congregatiunea, nu incetá cu sbieraturile sele pr'intre membrii congregatiunei. — 'Lu rogamu, cá pe venitoriu se se pórte mai cu cuviintia, si se-si lase bricica in busunariu ca-ci — credemu — a trecutu tempulu pumnului. — Cu parere de reu registramu si aceea, ca unii domni romani din Deva, — cari de altumintrea au mare placere a se ingerá de conducatori — cu ast'a ocasiune se retrasera din sirulu combatentiloru. Ne nutresce inse speranti'a, ca pe venitoriu nu vomu fi siliti a-i vedé tacandu.

Cá de incheiare mai amu se insemnu, ca in conferinti'a din urma a representantiloru romani s'a decisu, ca inainte de congregatiunea venitória, adeca la 26 Septembre a. c, vomu tiene érasi conferintia preliminaria, in localitatile casinei romane din Deva, la care prin acést'a, se invita toti representantii romani.

Deci pana la revedere.

Cassiu.

Sciri telegrafice. Constantinopole 15 Septembre. — Pórt'a a comunicatu poteriloru respunsulu seu la not'a identica ce 'i-au adressatu, declarandu ca -i e peste potintia se acórde unu armistitiu, dér' ca e gat'a se primésca pacea pe basele urmatórie:

1. Ocuparea fortaretieloru pe cari le ocupá inainte de 1857;

2. Distrugerea fortaretieloru construite de Serbi'a dela 1857 in cóce;

3. Investitur'a principelui Milanu la Constantinopole;

4. Reducerea armatei serbesci la 10,000 ómeni cu trei baterii de artileria;

5. Construirea unui drumu de feru prin Serbi'a.

Pórt'a staruiesce asupra ocuparii principaleloru fortaretie serbesci pentru a impedecá o nóua agresiune din partea Serbiei.

Pórt'a inse se repórta de deplinu la poteri pentru negotiarile ce au se urmeze in privinti'a tratatului de pace ce are se se incheie pe aceste base. —

Constantinopole 17 Septembre. — Marile poteri au descoperitu inaltei Pórte, ca ar' fi gat'a a discutá conditiunile pacii, déca Pórt'a va concede unu armistitiu de dóue luni. Pórt'a se fia aplecata la acést'a. — Comissarii turcesci Blaque Bey si Yovanitselo Efendi au reportatu, ca insurrectiunea bulgara au costatu 4000 victime cu musulmani cu totu. O nóua comissiune turcésca a

fostu tramisa in Bulgari'a pentru cá se cercetedie crudimele comise acolo.

18 Septembre. — Poterile voru face la propositiunile de pace ale Turciei, contrapropositiunile loru. Austri'a si Turci'a considera construirea unui drumu de feru dela Belgradu la Alexinatz si Nisiu cá o conditiune sine qua non.

Belgradu 18 Sept. — Regimulu serbu a declaratu confidentialu consuliloru, ca Serbi'a ar' dori o mai grabnica pertractare a conditiuniloru de pace. — Ristici s'au geluitu la agentii diplomatici pentru ca Serbi'a nu a fostu intrebata, déca si ce conditiuni voiesce a primí. Ristici dise ca Serbi'a nu va suferí se i se dictedie pacea nici din partea poteriloru.

Vien'a 18 Sept. P'aci s'a latitu scirea ca Cernajeff ar' fi proclamatu pe princip. Milanu de rege. — Se dice ca agentulu Serbiei ar' fi desmintitu acésta scire.

Belgradu 18 Sep. — Pórt'a a concesu in urm'a urgitariloru mariloru poteri unu armistitiu de 8 dile. Armistitiulu va durá dela 16 pana la 24 l. c. sér'a. Turcii ocupa in apropiere de Alexinatz positiuni fórte rele. Ei numai catu nu suntu incungiurati de trupele serbe. Nutrementulu loru consta numai din cucurudiulu (papusioiulu) ce-lu iau de pe campu. Comunicatiunea cu Nisiulu e taiata. Cu totu armistitiulu arsera turcii eri unu satu in valea Moravei. In 16 l. c. a avutu locu o lupta infocata la Jankova-Clissur'a si la Zlatniboa. Turcii fura respinsi cu mari pierderi. („S. d. T.“)

Constantinopole 18 Sept. — Pórt'a a notificatu ambasadoriloru, ca toti comandantii trupeloru au fostu avisati a se margini la defensiva.

SOCIETATEA ACADEMICA ROMANA.

Siedinti'a dela 23 Augustu 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presinti: I. Ghika, D. Sturdza, G. Baritiu, N. Ionescu, G. Sionu, V. Babesiu, Al. Romanu, I. Caragiani, I. C. Massimu si Al. Odobescu.

Se da citire processului verbale alu siedintiei precedinte (21 Augustu) si se adopta.

Societatea aflandu-se in numerulu regulamentariu spre a tiené siedintia plenaria, d. presiedinte da citire programei de lucrarile ce suntu la ordinea dilei si deschide discusiunea asupra dispositiuniloru luate de societate in modu provisoriu in cursulu siedintieloru precedinti.

Se confirma: alegerea dlui Sionu cá secretariu ad-hoc; a comissiunei pentru cercetarea reportului delegatiunii si a compturiloru si pentru facerea budgetului in persón'a dloru Ionu Ghic'a, G. Baritiu, D. Sturdza, Al. Odobescu si V. Babesiu; a comissiunii pentru revisuirea bibliotecei in persón'a dloru Romanu, Caragiani, si Odobescu; a comissiunii pentru caus'a legatului Const. Nasturelu-Herescu in persón'a dloru Ionu Ghika, Odobescu si Babesiu.

Deschidiendu-se discusiunea asupra positiunii dlui A. Papiu Ilarianu, societatea, dupa mai multe desbateri, a amanatu solutiunea pentru alta siedintia.

Se face propunere cá se se declare vacantu loculu dlui Sbier'a, pe consideratiunea ca d-lui n'a venitu de unu timpu indelungatu la societate si ca figurarea s'a intre membrii activi aduce inconvenientulu, ca cu greu se póte realisá numerulu de 11 membri ce cata se fia presinti spre a se poté tiené siedintia plenaria. Dér' cercetandu-se dosarele, se observa ca absintiele dlui Sbier'a au fostu justificate in totu anulu.

Cu ocasiunea acestoru discusiuni, s'au facutu propuneri si pentru crescerea numerului membriloru societatii, motivandu-se mai antaiu imposibilitatea in care se afla unele sectiuni de a functioná, si apoi necessitatea de a se formá maioritatea ceruta pentru siedintiele plenarie si pentru modificarea órecaroru articule din statute.

Acésta combinatiune a remasu pentru alta siedintia.

D. Odobescu propune a se face unu regulamentu dupa care se se stipulédie conditiunile premiului premiu ce urméza a se da in anulu viitoriu din fondurile donate de fericitulu intru memoria generalele C. N. Herescu. Societatea, admitiendu propunerea, numesce pentru acést'a o comissiune compusa din d-nii A. Odobescu, G. Sionu si I. C. Massimu.

Societatea admite cá, in siedintiele urmatórie, sectiunile se se ocupe cu lucrarile loru respective pana se voru readuná in siedintia plenaria.

Siedinti'a se redica la 6 óre postmeridiane.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Secretariu ad-hoc, Sionu.

In siedintiele urmatóre dela 24, 25, 26, 27, 28 si 30 Augustu 1876 membrii societatii s'au ocupatu cu diversele lucrari ce li s'au incredintiatu si cu esaminarea manusciptului despre sintactic'a romana.

Lucrarile calei ferate romanesci dela Ploiesci la Predealu.

Diariéle maghiare nu incéta cu amerintiarile loru, ca déca Romani'a nu va fi gat'a cu acésta cale ferata pana la terminulu defiptu in conventiune, Ungari'a 'i va arata ei. Nu ca dóra ar' pasa cuiva catu de pucinu de amerintiari desierte si ridicule, ci numai spre restabilirea adeverului reproducemu dupa „Curierulu finantiariu“, care ese la Bucuresci in textu romanescu si francescu urmatóri'a relatiune interessanta, din care se va vedé marea energia ce se pune la infiintiarea acelei cali ferate.

„O mare si gigantica lucrare s'a decisu acum unu anu a se esecuta in Romani'a; mare si gigantica nu atatu din punctulu de vedere alu milióneloru ce necesita ea, catu din acel'a alu lucrariloru de arta ce ea exige, alu dificultatiloru ce presinta esecutarea ei, alu abilitatii si alu curagiului industrialu ce se cere a se desfasiurá la o inaltime aprópe egala cu cele mai curagióse lucrari ce s'a potutu vedea pana astadi in Europ'a. E vorb'a de a strapunge Carpatii, de a racordá liniile nóstre ferate actualmente isolate cu liniile ungare; de a stabilí o mare cale internationala intre Occidentu si Orientu, de a construí in fine o linia ferata intre Ploiesci si Predealu frantari'a austro-ungara.

Acésta gigantica intreprindere fù, dupa cum se scie, incredintiata a forfait Companiei Crawley pentru sum'a de 42 si jumetate milióne franci. Contractulu subscrisu, Compani'a incepù imediatu a-lu pune in esecutare si a-lu continuá cu o precisiune démna de admiratu, de vomu tiené comptu de ploile torentiale ce au cadiutu in primavér'a si in vér'a acést'a chiaru, si a o multime de alte casuri de fortia magiora bine justificate, cu care a avutu a luptá. Cu tóte acestea constructiunea acestei linii agitandu viu opiniunea publica mai cu séma in urm'a verdictului datu de tribunalulu de arbitri, Compani'a in dorinti'a sa de a respandí lumina asupra adeveratei valori a lucrariloru, se hotarí a se supune controlului publicu si a invitá pe represintantii pressei romane, a esaminá in persóna lucrarile sale pe tóta lini'a dela Ploiesci pana la Predealu, spre a judecá si a se pronuntiá in cunoscintia de causa asupra loru.

Asta invitatiune fiindu unu adeveratu omagiu adusu poterei pressei, tóte diarele din capitala, afara de „Romanulu“, se grabira a respunde cu presenti'a loru si a se indreptá vinerea trecuta 20 Aug. catra loculu destinatu. Printre representantii pressei se remarcau in asta escursiune cá invitati: d. Guilloux directorele generale alu companiei cailoru ferate romane; d. Manega directorele centrale alu aceleiasi companii; d. de Tzerney, inspectorele generalu alu cailoru ferate Lemberg-Cernautiu-Iassi; d. Menelas Ghermani, Banchieriu, fostu deputatu; d. Olchowsky ingineriulu-siefu alu liniei Ploiesci-Predealu; d. colonelu Ión Alexandri fostu agentu diplomaticu alu Romaniei la Parisu; d. Dr. Marcovici; d. Michailu Cornea advocatu, fostu deputatu; d. Constantinu Stratu fostu deputatu si d. Alexandru Polyzu-Micsiunescu unulu din sub-antreprenorii liniei.

Acestu ansamblu de diaristi, de financiari, de industriali, de ingineri, de directori de cali ferate, de advocati, de medici, de constructori si de diplomati, acestu ansamblu dicemu, de lumini, atatu de bine potrivite cu impregiurarea, a permisu toturoru a esaminá cu successu lucrarile, si a inlesnitu fiacarui'a calea de a aprecia si a judecá lucrulu atatu sub punctulu de vedere industrialu, catu si sub punctulu de vedere financiale si tecnicu.

Unu insemnatu studiu dér' avemu de supusu inaintea publicului, si cu atatu mai importante si mai demnu, cu catu elu e fructulu unoru lumini unite.

Unu asemenea studiu reclamandu mai multe articule, pentru a prepará si mai bine publiculu, damu pentru astadi o espunere generala a principaleloru puncte asupr'a caror'a reposa lucrarea, remaindu cá prin numerile viitóre se esaminamu punctu cu punctu fia-care din cele trei sectiuni separatu, si odata cu acést'a si fia-care locu incredintiatu constructiunei fia-carui sub-antreprenoru in parte.

Astu-felu lini'a Ploesci-Predealu numera 84 kil. 080 m. Constructiunea ei e incredintiata urmatoritoru sub antreprenori:

D-lui Balaam, Amadeo Paolo, Noble, Oestersetzer, Iugovich, G. Percher, I. Marschal, N. Moscu & C-ie, Lapièrre & C-ie, F. Gaudin.

Lucrarile acestor'a se supraveghédia si se controlédia de catra trei ingineri romani impartiti pe sectiuni si a nume:

Sectiunea 1-a dela Ploesci la Campin'a, e incredintiata d-lui Constantinu Popescu.

Sectiunea 2-a, dela Campin'a la Sinai'a, d-lui George Ión Duc'a.

Sectiunea 3-a, dela Sinai'a la Predélu d-lui Ión Cantacuzin.

Directiunea Controlului este incredintiata d-lui Allard.

Traseulu intregei linii este asiediatu in albi'a riului Prahov'a. S'a discutatu multu asupr'a acestui punctu, s'a pretinsu chiaru de unii, ca elu ar' fi fostu mai nemeritu deca ar' fi fostu asiedatu pe partea drépta séu pe partea stanga a Prahovei adica printre munti. La prim'a vedere observatiunea pare a fi justa, pentru ca e curiosu in adeveru a vedea construindu se o cale ferata in albi'a unui riu si inca atatu de torentialu cá Prahov'a. Studiandu inse chestiunea mai de aprópe, gasimu ca nu se potea face alt-felu. Carpatii contiindu unu pamentu fórte nestatornicu (mouvant) face absolutu imposibila veri-ce constructiune durabila. Sioseao'a chiaru care conduce la Brasiovu, din caus'a necontenitelorn torente si surpari, e neintreruptu distrusa si adesea chiaru luata cu deseversire cu podurile si cu intaririle sale de zidu. A construí dér' o cale ferata in asemenea conditiuni ar' fi fostu o repetamu de o imposibilitate absoluta. Nu remanea dér' de catu albi'a riului care ofera unu pamentu mai statornicu si mai solidu. Cu tóte acestea si aci se obiecta unu altu periculu, acel'a alu inundatiuniloru.

Se pretinde de esemplu, ca la prim'a venire a apeloru calea va fi cu deseversire distrusa. Veritate de justa ar' parea acést'a temere, ea dispare de faptu candu scie cineva ca predarea liniei va avea locu tocmai la 1 Iuniu 1878, ca pana atunci dóue primaveri in care se reversu de obiceiu apele, suntu destulu, a ne face se vedemu desastrele ce s'ar' potea intemplá si a cere della concessionariu ale indreptá si a ne predá lini'a in starea cea mai solida. Afara de acést'a déca in aceste dóue primaveri nu se va intemplá nimicu, mai este inca si a trei'a primavéra a anului de intretienere, pe comptulu si riscului concessionariului, care de siguru ne va face se remanemu convinsi, ca concessionarii nu suntu asiá de simpli spre a espune capitalurile si munc'a loru inundatiuniloru ce ar' potea avea locu. Lucrarile déjà esecutate ne intaresc si mai multu acésta creditantia. Rambleurile suntu construite la o inaltime asia de mare incatu cele mai mari ape se nu póta ajunge nici-odata pana la inaltimea calei; afara de acést'a, aceste rambleuri protegiate de pereuri construite din pietri mari superposate, lini'a se póte considerá cá aparata in contra veri-carui accidentu provenitu din partea apeloru, mai cu séma déca pereurile se voru construí cá acele dela Banesci. Acésta observatiune facuta, trebuie se marturisimu, ca constructiunea traseului atinge déjà dóue treimi adeca mai multu de catu aceea ce trebuie a se essecutá pana la finele anului 1876. Spre a-si poté formá inse cineva o opiniune fixa asupra dificultatiloru acestoru lucrari, trebue se adaugemu aci, ca afara de vreo 20 kilometri tóta lini'a nu este decatu o lucrare, de transieuri, rambleuri, tuneluri si poduri.

Numerulu podurilorn de feru se urca la 97, incependu dela o deschidere de 3 m. 90 c. pana la 14 m. 53 c. de axe in axe a pitiórelorn. Aqueducturile atingu cifr'a de 76.

Podulu dela Banesti, celu mai mare podu de pe Prahov'a si cea-mai principala lucrare de arta dupa acésta linie, situatu dincóce de Campin'a si la unu kilometru de ambele albii ale Prahovei si ale afluentului ei Doftan'a, in lungime de 280

metri si avendu 17 piciore, se lucrédia cu o activitate care asigura terminarea lui mai inainte chiaru de finele anului.

Tunelurile suntu in numeru de 6. Distantiele dintre ele si marimea loru se semnalédia astu-feliu:

1-ulu Tunelu	incepe la kil.	55,599	si se termina la kil.	55,734	lungime 135 m.
2-lea Tunelu	„ „	56,431	„	56,473	„ 39 „
3-lea Tunelu	„ „	56,809	„	56,873	„ 64 „
4-lea Tunelu	„ „	58,546	„	58,576	„ 30 „
5-lea Tunelu	„ „	60.023	„	60.067	„ 46 „
6-lea Tunelu	„ „	74,130	„	74,230	„ 100 „

Aceste tunele suntu tóte strapunse, afara de alu 6-lea, care nu e departe de a atinge si elu acestu sfersitu. Aceea ce e de remarcatu aci, e ca boltele acestoru tuneluri s'au admisu de controlu a se face de piatra. Veri care ar' fi temerea controlului de a nu se servi de altu materialu, dupa noi marturisimu, ca caramid'a fabricata in caramidari'a stabilita pe lotulu d-loru Lapière et C-nie, ni se pare a satisface cu prisosu cererea unei solide lucrari. In adeveru nu intielegemu pentru ce boltele acestoru tuneluri nu s'ar construi cu o asemenea caramida, care este de o calitate escelinte, totu atatu de buna cá si acea de Marsili'a. Nu potemu dér' de catu a recomendá cu deosebire si controlului si concesionariului chiaru, acésta caramida, care ar' potea ramplas'a perfetamente piatr'a ce se exige pentru constructiunea bolteloru tuneleloru, atragemu acésta atentiune cu atatu mai multu, cu catu se scie, ca nu se facu bolte cu cea d'antaiu piatra ce ne-ar' esi inainte, si in acestu casu este de preferatu caramid'a, candu ea ar' insusi calitatile a celei'a ce ofera caramidari'a Lapière et C-nie.

In ceea ce privesce garele, ele suntu in numeru de siepte, la distantiele urmatórie:

Gar'a dela	Ploesci la	kil.	0,000 m.
„	Baicoiu la	„	21,585 „
„	Câmpin'a	„	36,608 „
„	Gura-Beliei	„	46,653 „
„	Sinai'a	„	64,998 „
„	Busteni	„	72,545 „
„	Predealu	„	84,080 „

Tóte aceste Gare, afara de Busteni, care este mai multu o halta, suntu cu dóue etage si au unu planu fórte comodu. Constructiunea loru a si inceputu. Gar'a dela Baicoiu e deja terminata din caramida, constructiunea ei e de tóta soliditatea, si comoditatea ei nu lasa nimicu de doritu.

Casele de cantonieri suntu in numeru de 69. Dilele trecute s'au tienutu diferite licitatiuni, pentru punerea in constructiune si a acestoru lucrari de zidarie intre care figurédia si unele gare mari. De si lucrarile de zidarie suntu destulu de numeróse, prin activitatea ce remarcamu ca desfasiura concesionarulu, ele voru fi destulu de inaintate pana la finele anului spre a potea represintá partea ceruta de caetulu de insarcinari.*)

In resumatu lucrarile suntu bine impartite si se esecuta cu unu curagiu si cu o precisiune démna de admiratu. Patru-spre-diece kilometri de cale ferata gat'a dela Ploesci spre Campina si asupr'a carei'a póte trece trenulu, railiurile si balastrulu fiindu dejá asiediate, constatu pana la evidentia soliditatea lucrariloru. Se scie ca trebue unu anu si mai bine pentru cá o cale ferata se fia bine asiediata; cu tóte acestea nóu'a linia e atatu de bine construita, in catu trenulu ambla cu o dulcétia si o regularitate remarcabila, cu tóte ca asiediarea railiuriloru si a balastrului nu numera de catu cate-va septemani. Acésta soliditate s'a potutu constata si la inapoierea nóstra dela Sinai'a, cu care ocasiune mecaniculu puse trenulu in miscare de a percurge 80 kilometri aprópe pe óra.

Pentru prim'a óra facemu cunoscintia in tiéra cu tenacitatea englesa; amu dori dér' cá toti inginerii si antreprenorii romani mici si mari, se mérga la faci'a locului se o constate prin ei singuri si s'o admire. Nu trebue se ne facemu ilusiuni; intreprinderea Crawley este o intreprindere gigantica, o intreprindere de curagiu si de o seriositate cumu pucini din romanii nostrii 'si o potu inchipui; ea merita dér' a fi apretiata astu-felu cumu suntu apretiate tóte lucrarile mari, capacitatea industriala unita cu capacitatea financiara, dau acele resultate ce se numescu: minunile industriei!

Déca amu avutu multiumirea a constatá tóte acestea asupra caror'a vomu mai reveni, amu avutu si satisfactiunea a constata inca unu lucru ale carui detalii ne fiindu de domenulu nostru ale descrie, ci de acel'a alu pressei politice carei'a lasamu asta sarcina; acést'a este ospitalitatea englesa. In adeveru toti invitatii au avutu o priimire din cele mai cordiale, o priimire din acele cum numai englesii sciu a desfasiurá in asemenea circumstantie, o priimire in fine care a facutu pe ospeti se duca cu sine cele mai bune suveniri, si se cugete, ca numai englesii posedu talentulu raru de a sci se faca lucrurile pe deplinu."

*) Coprinsulu conditiuniloru de executare.
Red. „Gaz."

Priimirea deputatiunei princiare din Romani'a in Sibiiu. Deputatiunea romana, care a venitu se salute pe Maiestatea S'a in Sibiiu a constatu, precum scimu, din presiedintele consiliului de ministri d. I. C. Bratianu si din ministrulu de justitia d. Eugeniu Statescu insociti de dd. colonelulu Cotrutiu si de secretariulu Domnitoriului Coulin. Despre primirea ei in Sibiiu cetimu in „T. R.": Notificandu-se venirea dlui Bratianu si a sociloru sei, Excel. S'a metropolitulu Romanu numai decatu si-a oferitu resiedinti'a la despusetiunea loru. Domineca (10 l. c.) sér'a la 8 óre si sosira cu trenu separatu si trasera la resiedinti'a metropolitului. Luni (11 l. c.) demanéti'a comitele supremu a fostu celu dantaiu care a grabitu a-i cercetá si a-si oferí servitiele de a-i insinuá la audientia, dupa densulu a urmatu magistratulu cetatiei Sibiiului, care li-a oferitu tóte servitiele, apoi comitetulu consortiului liniei ferate proiectate pe la Turnulu rosiu, si altii. Maiestatea S'a, care erá dusu dejá la manevre, dupa reintórcere numai decatu li-a facutu cunoscutu ca-i primesce $^1/_2$ óra inainte de prandiu, invitandu-i totuodata si la prandiu pre 6 óre. Atatu in audiintia catu si sub decursulu prandiului au fostu tratati cu distinctiune. Sub totu decursulu prandiului Maiest. S'a si ministrulu Wenkheim numai cu densii au conversatu, ér' dupa prandiu li s'a datu la dispusetiune o odaia din care se privésca la conductulu de tortie arangiatu de orasiu intru onórea Mai. Sale. — Marti (12 l. c.) au facutu visite la ministrulu Wenkheim, la generalulu adjutantu alu Mai. Sale Mondel, la comandantele militariu F. M. L. Ringelsheim si la alte autoritati, éra dupa manevre, la cari a asistatu si d. colonelu Cotrutiu a primitu d. Bratianu visit'a ministrului Wenkheim, care a duratu preste $^3/_4$ de óra, a generalului adj. Mondel si a comandantelui Ringelsheim. Totu in acésta di a datu Excel. S'a metropolitulu Romanu unu prandiu in onórea loru, la care au partecipatu 26 persóne, intre cari episcopii ce mai erau in Sibiiu si alte notabilitati romane. — Sér'a la 8 óre ministrii si colonelulu au fostu primiti la Mai. S'a in visita de adio, — si apoi Miercuri demanéti'a la 4 óre éra-si cu trenu separatu au plecatu catra casa. La gara intre altii i-au asteptatu si comitele supremu Wächter. — Aceste suntu liniamintele principali ale petrecerei ministriloru Romaniei la noi.

Mai nou.

Belgrad 17 Septembre. — Principele Milan si ministrulu presiedinte au primitu astadi urmatórea depesia dela generalulu Cernajeff: Alexinatz 17 Sept. Cele trei divisiuni de sub comand'a mea au tramisu in 15 l. c. tardiu dupa ameadiu deputati, cari 'mi-au descoperitu, ca ei nu se lupta numai pentru uniunea si liberarea tieriloru serbe, ci totodata si pentru integritatea Serbiei de astadi fara respectu la pretensiunile Pórtei. Armat'a a declaratu prin graiulu aceloru deputatiuni, ca ea va proclamá pe principele Milan de rege alu Serbiei. In diu'a urmatóre 16 Sept. 10 óre a. m. s'au proclamatu acést'a de catra intrég'a armata intre bubuitulu tunuriloru." La cererea armatei tramite Cernajeff unu batalionu la Belgrad, care va avé se descopere verbalminte principelui dorintiele militiei. Totodata s'a desemnatu acestu batalionu de garda a regelui Milan Obrenovici. („Tgb.")

Nr. Not. 181/1876. 2—2

Edictu.

Din partea subscrisului Notariu publicu regiu cá comissariu judecatorescu se aduce prin acést'a la cunoscintia publica, cumca la ordinulu onorabilei Judecatorie reg. de cercu ddto Brasiovu 11 Sept. 1876 Nr. 10,009/1876 civ. tóte mobilele inventate tiitóre de remasulu dupa Nagy Gavrila Carpoviciu, dimpreuna cu pretiósele in auru si argintu se voru vinde prin licitatiune benevolenta

la 22 Septembre 1876

si casualminte in dilele urmatóre, totu-deaun'a inainte de ameadi la **9 óre in cas'a repausatului (Tergulu pescelui nr. 101).** Cumparatorii se invita la acésta licitare cu acea observare, ca obiectele de vendiare se voru licitá in pretiulu judecatorescu, si se voru predá in possessiunea cumperatoriului, numai pe langa depunerea pretiului de licitare in bani gata.

Brasiovu in 12/9 1876.

Notariulu publ. regiu:
Petru Nemesiu,
cá comissariu judecatorescu.

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.